Dosarul nr.1-174/2024 1-24108279-38-1-26092024

S E N T I N Ț Ă
în numele Legii

29 octombrie 2024 **or. Rezina**

Judecătoria Orhei, sediul Rezina,
Instanța având în componență:
Președintele ședinței, judecător Eugeniu Russ
Grefier Natalia Cemîrtan
Cu participarea:
Procurorului Ion Mîrza
Inculpatului Vitali Rotari
Apărătorilor Vasile Furdui
Constantin Mustea
Părții vătămate Gangan Ira

examinând în ședință judiciară publică, în procedură simplificată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, cauza penală după învinuirea lui

Rotari Vitali Ivan, născut la *****, domiciliul în or. Rezina str. *****, locuiește în s. *****, r-nul *****, studii medii incomplete, concubinează, un copil minor la întreţinere, supus militar, neangajat în câmpul muncii, anterior nu a fost condamnat, IDNP *****,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (2) lit.c) Cod penal.
Cauza s-a aflat pe rolul instanței de fond de la 26.09.2024 până la 29.10.2024.

A C O N S T A T A T :

Fapta prejudiciabilă constatată.

1. Rotari Vitali, la 15 iulie 2024, aproximativ la orele 14:30, aflându-se în propria gospodărie unde locuiește cu concubina sa, în s. *****, r. *****, în rezultatul unui conflict spontan apărut în familie, acţionând în mod intenţionat şi având scopul să-şi impună autoritatea prin provocarea de suferinţe fizice precum şi de leziuni corporale concubinei sale Gangan Ira, i-a aplicat multiple lovituri cu membrele peste corp, în zona toracelui, cauzându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202429D0206 din 13.08.2024, fractura coastelor IV-V-VII pe stânga, pneumohidrotorax pe stânga, condiționează o dereglare de sănătate de lungă durată şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Rotari Vitali a comis o infracţiune prevăzută de art. 201[1] alin. (2) lit. c) Cod Penal, după indicii: **„ Violenţa în familie, adică acţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei,**

manifestată prin maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii”.

Privind procedura.

2. În ședința de judecată preliminară, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul Vitali Rotari a înaintat o cerere semnată autentic de acesta, prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, conform prevederilor art. 364[1] din Codul de procedură penală, indicând că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoaște vina în săvârșirea infracțiuni incriminate şi nu solicită administrarea altor probe noi.

În ședință de judecată, inculpatul a confirmat veridicitatea cereri întocmite și a susținut admiterea acesteia, reiterând că recunoaște vina în comiterea fapte incriminate.

La fel, apărătorul Vasile Furdui, care acționează în interesele inculpatului Vitali Rotari în ședință de judecată a confirmat autenticitatea cererii întocmite și a susținut admiterea acestora, cu examinarea cauzei în procedura simplificată.

Acuzatorul de stat Ion Mîrza, avocatul părți vătămate Constantin Mustea și partea vătămată Ira Gangan, în ședință de judecată au considerat posibil admiterea cererii şi examinarea cauzei în procedură simplificată.

Instanța de judecată atestă că potrivit prevederilor art. 364[1] alin. (1) din Codul de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, conform prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 364[1], alin. (4) din Codul de procedură penală, instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sânt stabilite și dacă sânt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse și procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului.

Reieșind din cele expuse *supra,* instanța de judecată remarcând faptul că semnătura inculpatului Vitali Rotari din cererea întocmită este autentică, susținută de acesta personal în şedinţă de judecată, iar conţinutul acesti cereri, prin care inculpatul recunoaște fapta incriminată lui, cuprinde o manifestare de voință suficient de clară, dar şi că ultimul a solicitat ca judecarea să se facă în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale, precum și nu pretinde la administrarea unor probe noi, reiterând toate aceste argumente și în ședință de judecată, instanța de judecată a admis prin încheiere protocolară cererea inculpatului Vitali Rotari cu privire la judecarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364[1] din Codul de Procedură Penală, adică în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale și a procedat la audierea acestora conform regulilor de audierea a martorului.

În acest sens, instanța de judecată ține să menționeze că potrivit prevederilor art. 325, alin. (1) din Codul de procedură penală „*judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii*

formulate în rechizitoriu". Or, norma articolului 325, alin. (1) din Codul de procedură penală, fiind guvernată de principiul contradictorialității dintre părți, impune un rol pasiv al instanței în disputa dintre părți.

Astfel, reieșind din rațiunea normei indicate *supra,* cât și de faptul că acuzatorul de stat nu a obiectat asupra cererii înaintate, dar și din faptul că, instanța nu poate din oficiu, să agraveze situația persoanei decât în limitele învinuirii redate în rechizitoriu, au condiționat admiterea cererii inculpatului de examinare în procedură simplificată.

Mai mult ca atât, instanța studiind materialele dosarului, a constat că fapta inculpatului este stabilită și denotă suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, rechizitoriul în spețe este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 din Codul de procedură penală, iar fapta imputată acuzatului au fost just încadrate conform dispozițiilor prevăzute de Codul penal.

Subsecvent, instanța de judecată a mai stabilit că actele de urmărire penală nu prezintă semne pentru a fi lovite de nulitate absolută, din considerentul că materialele dosarului penal nu conțin careva indici că la faza de urmărire penală ar fi fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană, iar participanții la proces nu au formulat cereri referitoare la constarea acestor circumstanțe.

Concomitent, instanţa precizează că nici litera, nici spiritul art. 6 din Convenţie nu împiedică o persoană să renunţe de bunăvoie la garanţiile unui proces echitabil în mod expres sau tacit, dar înainte să se considere că un acuzat a renunţat implicit, prin comportamentul său, la un drept important din perspectiva art. 6, trebuie să se stabilească faptul că putea să prevadă în mod rezonabil consecinţele actelor sale [a se vedea *Hermi împotriva Italiei (MC)*, par. 74; *Sejdovic împotriva Italiei (MC)*, par. 87], iar la caz, inculpatul a înaintat 2 cereri autentice în acest sens, le-a susţinut în prezenţa unui apărător desemnat, fiind notificat inclusiv despre consecinţele examinării cauzei în procedură simplificată.

Poziţia inculpatului în şedinţă de judecată.

3. În şedinţă de judecată, inculpatul Vitali Rotari*,* prin expunere factologică ce nu contravine învinuirii formulate în rechizitoriu, după depunerea jurământului conform art. 108 din Codul de procedură penală şi fiind preîntâmpinat de răspunderea penală pentru oferirea declarațiilor intenționate false, a indicat că la data de 15 iulie 2024, pe la orele 14.30 a venit din centru acasă servit și s-a culcat. La el în acasă era mama sa, soția și fiul atunci el s-a sculat căci era gălăgie și s-a apropiat de soție și a lovit-o cu o palmă peste față, atunci soția i-a zis niște vorbe urîte și el a mai lovit-o cu trei pumni și s-a dus și s-a culcat. A doua zi dimineață cînd s-a sculat, soția i-a spus că îi este rău și se înădușă. Astfel, el a găsit un băiat și a dus partea vătămată la spital. Menționează că, anterior nu a fost atras la răspundere pe violență în familie, nici contravențional, iar la moment s-au împăcat partea vătămată.

Cu privire la aprecierea probelor și încadrarea juridică:

4. Potrivit art. 384 din Codul de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

Conform art. 389 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvîrşirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată; sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Instanța de judecată reține că, sentința de condamnare nu poate fi întemeiată pe presupuneri. Sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului. Astfel, instanța de judecată este obligată prin prisma prevederilor art. 384 alin. (3) din Codul de procedură penală, să emită sentința legală, întemeiată și motivată, bazată pe principiile generale ale efectuării justiției.

Instanța de judecată remarcă că, în privința inculpatului Rotari Vitali a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare. La fel, în contextul art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului i-a fost adus la cunoștință atât *„natura”* şi *„cauza”* acuzaţiei, cât și probele pe care se fundamentează aceasta, într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuit, prin ordonanţa de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit.

În același timp, se impune a preciza că, potrivit prevederilor art. 6 din Convenție, în dreptul la un proces echitabil se atribuie și necesitatea motivării hotărârii. Sub acest aspect în cauzele *Hiro Balani contra Spaniei, Van de Hurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei şi Boldea contra României*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraful 1 din Convenție obligă instanțele să-și motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligații poate varia însă în funcție de natura hotărârii, trebuind avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în fața instanței, precum și diferențele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispozițiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CtEDO a arătat că obligația instanței de a motiva hotărârea pronunțată, este aceea de a demonstra părților că au fost ascultate *(cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007)*. La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanței obligația de a examina efectiv mijloacele, argumentele și ofertele de probă ale părților *(cauzele Perez împotriva Franței și Van de Hurk împotriva Olandei)*.

În corespundere cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În continuare, în conformitate cu art.101 alin.(1) și (2) din Codul de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenţei, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor; reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanța statuează că chiar dacă inculpatul Rotari Vitali își recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate, de către organul de urmărire penală au fost acumulate suficiente probe pertinente și concludente cu privire la caracterul infracțional al faptei comise, cât și a vinovăției acestuia în comiterea infracțiunii, după cum urmează din următoarele mijloace de probă acumulate la faza urmăririi penale și acceptate de inculpat:

- declarațiile părții vătămate Gangan Ina, *oferite la faza de urmărire penală, potrivit cărora aceasta,* locuieşte în s. *****, r-l ***** împreună cu concubinul său Rotari Vitali, de aproximativ 6 ani, iar la data de 15 iulie 2024 ora exactă nu şi-o amintește, era pe la ora mesei, era împreună cu concubinul său Vitali Rotari, soacra sa Nadejda Rotari şi cu consăteanul său Boris, familia acestuia nu o cunoaşte, stăteau la masă împreună cu aceștea şi consumau băuturi alcoolice, după care concubinul său a trimis-o la bucătărie să pregătească mâncare, iar acesta s-a întins în pat. Ea a plecat la bucătărie, după care soacra sa o numea cu cuvinte necenzurate din motiv că aceasta era în stare de ebrietate, după care şi ea a numit-o pe aceasta cu cuvinte necenzurate, concubinul său auzind toate acestea şi fiind indignat de faptul dat, s-a ridicat din pat şi i-a aplicat mai multe lovituri pe diferite părţi ale corpului, cu ce a fost lovită ea nu a văzut, din motiv că ea a închis ochii şi s-a astupat faţa cu mânile. Simţind dureri în regiunea coastelor şi abdomenului, după care ea a plecat la culcat, iar toată noaptea a simţit dureri şi se sufoca, a doua zi dimineață concubinul văzând că se simţea rău, l-a telefonat pe vecinul său Vitalie şi a transportat-o cu automobilul său l-a spitalul raional ***** pentru a primi îngrijiri medicale, soţul i-a zis ca să spună ca a căzut dintr-un copac fiind l-a lucru pe deal în satul Cunicea şi a convins-o să nu spună că a fost bătută de către el, apoi când au venit colaboratorii de poliţie ca să fie audiată suplimentar, ea le-a comunicat adevărul cum a fost bătută şi de către cine din motiv că ea simţea dureri. La moment ea şi concubinul s-au împăcat şi careva pretenţii la el nu are. (f.d. 43-44)

- ***declarațiile martorului Rotari Nadejda,*** *oferite la faza de urmărire penală, potrivit cărora aceasta*, la data de 15 iulie 2024 după masă, ora exactă nu şi-o aminteşte, a plecat în vizită la fiul său Rotari Vitali, însă acesta nu era acasă, era plecat cu ziua la lucru, după care peste ceva timp a venit fiul său Rotari Vitali împreună cu un prieten pe nume Boris, care au adus o sticlă de rachiu, după care sau așezat la masă, fiul său a luat 50 g de rachiu şi a plecat să se culce, ca acesta când a venit deja era servit, după care ea, Ira şi Boris stăteau la masă servind băuturi alcoolice. După care la un moment dat între ea şi Ira s-a iscat un conflict unde acesta o numea cu cuvinte necenzurate pe Nadejda, fiul ei auzind toate acestea, s-a ridicat din pat şi i-a tras o palmă în regiunea feţei, după care Ira a început să sară la bătaie la fiul ei, după care acesta i-a mai tras câţiva pumni, după care Ira a plecat şi s-a culcat, iar Rotari Nadejda a plecat şi a pregătit mâncare l-a bucătărie, iar Boris a plecat acasă, în seara respectivă ea a înnoptat la fiul său. A doua zi dimineaţa Ira

acuza dureri în partea dreaptă a abdomenului, după care fiul său a decis s-o ducă la spital, unde a vorbit cu un băiat şi a plecat şi a transportat-o pe aceasta la *****. Adăugator poate comunica că în familia fiului său este prima oara când acesta a agresat-o fizic, se mai întâmpla, doar că aceştea se certau numai. (f.d.30-32)

- ***declarațiile martorului Gaipov Boris*****,** *oferite la faza de urmărire penală, potrivit cărora,* la data de 15 iulie 2024 el a plecat la magazinul din centrul satului să-şi procure pâine şi acolo s-a întâlnit cu Rotari Vitali, acesta vizibil era în stare de ebrietate şi i-a propus să plece la el ca să servească câte 50 g de rachiu, a plecat împreună cu acesta la domiciliu, unde acolo era Ira, concubina lui Vitalie, şi mama sa Rotari Nadejda, s-au aşezat la masă şi au servit câte 50 g de rachiu, iar Vitali a plecat să se culce, la un moment dat între Rotari Nadejda şi Ira s-a iscat un conflict, unde Ira o numea pe aceasta cu cuvinte necenzurate şi a împins- o pe mama lui Vitali, după care Vitali s-a trezit, s-a ridicat din pat şi i-a tras trei pumni sub coaste lui Ira, iar aceasta a început să plângă şi striga ca i-a rupt coastele, după care aceasta a plecat să se culce, iar el a plecat acasă, iar mama lui Vitali a rămas să doarmă acolo. Referitor la familia dată poate comunica, că deseori Ira intră în conflict cu Vitalie, numindu-l cu cuvinte necenzurate, mereu caută motiv de ceartă. (f.d.33-34)

-raportul de expertiză judiciară nr. 202429D0206 din 13.08.2024, din care rezultă că, la examinarea medico - legală a documentelor medicale pe numele Gangan Ira, s-a constatat fractura coastelor IV-V-VII pe stânga, pneumohidrotorax pe stânga, care s-a produs prin acţiunea traumatică a unui obiect contondent prin mecanism de lovire, condiţionează o dereglare de sănătate de lungă durată şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii. (f.d.26-27)

În acest context, prin prisma alin. (4) art. 100 din Codul de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv, fiind analizate probele administrate, coroborarea lor cu alte probe, necesitatea administrării de noi probe și verificarea sursei de proveniență a acestora.

La caz, instanța susține că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, acesta nu stabilește reguli privind admisibilitatea probelor, problemă care trebuie să fie reglementată în primul rând de dreptul național *(Lhermitte v. Belgia [MC], 29 noiembrie 2016, § 83)*, or atunci când Curtea Europeană verifică încălcări ale procedurii de administrare a probelor, ea constată modul în care această încălcare afectează caracterul echitabil al întregii proceduri *(Bykov v. Rusia [MC], 10 martie 2009, § 89, Prade v. Germania, 3 martie 2016, §33, Dimitrov și Momin v. Bulgaria, 7 iunie 2018, § 51, 62)*.

Pe plan național, articolul 95 alin. (1) din Codul de procedură penală prevede că sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile administrate în conformitate cu prevederile Codului, iar articolul 95 alin. (2) stabileşte că problema admisibilităţii probelor o decide organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea părţilor, ori, după caz, instanţa de judecată, important fiind *accesul în egală măsură a tuturor părţilor la cercetarea probei*.

Astfel, instanţa a constatat din materialele cauzei că partea apărării a avut accesul în egală măsură la cercetarea tuturor probelor enunţate în rechizitoriu inclusiv să le conteste, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (4) din Codul de procedură penală, adoptând o poziţie clară, prin care au renunţat expres la anumite garanţii procesuale, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Prin urmare, fiind cercetate în cumul probele administrate în cadrul urmăririi penale, se constată că acestea sunt pertinente şi concludente, precum şi coroborează între ele, nefiind stabilite anumite contradicţii esenţiale şi semnificative între probele cu martori şi cele materiale, iar în ansamblu confirmă circumstanţele expuse în învinuirea adusă inculpatului.

În alt context, la adoptarea sentinţei, potrivit prevederilor art. 385 alin. (1), pct. 1)-4) din Codul de procedură penală, instanţa de judecată trebuie să soluţioneze următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvîrşită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvîrşirea acestei infracţiuni.

Astfel, conform ordonanţei de punere sub învinuire, dar şi potrivit rechizitoriului, acţiunile lui Rotari Vitali au fost încadrate juridic în baza art. 201[1] alin. (2) lit.c) Cod penal, care la rândul său stabileşte răspunderea penală pentru *violenta în familie, adică acţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii*, iar fapta a fost comisă la 15 iulie 2024, aproximativ în jurul orelor 14:30.

În continuare, instanţa precizează că verificând respectarea condiţiilor prevăzute de Codul de procedură penală şi verificând declaraţiile inculpatului Rotari Vitali oferite în instanţa de judecată, care de altfel a recunoscut integral vina în comiterea faptei, oferind detalii semnifiante concordante acuzaţiei aduse, în coraport cu declaraţiile părţii vătămate şi a martorilor, cât şi cercetarea nemijlocită a restul mijloacelor de probă în şedinţă de judecată, administrate la urmărire penală, instanţa a constatat că a avut loc fapta prejudiciabilă, care a fost săvârşită de inculpat cu vinovăţie, încadrate în conformitate cu prevederile normelor din Codul penal al Republicii Moldova, după semnele invocate *infra.*

La caz, instanţa de judecată denotă faptul că *obiectul juridic special* al infracţiunii prevăzute la art.201[1] din Codul penal are un caracter complex. Astfel, obiectul juridic principal îl formează relaţiile sociale cu privire la solidaritatea familială. La rândul său, obiectul juridic secundar îl constituie relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea, integritatea fizică sau psihică, la onoarea şi demnitatea persoanei, la substanţa, integritatea sau potenţialul de utilizare a bunurilor, la posesia asupra bunurilor.

Obiect material al infracţiunii de violenţă în familie îl reprezintă corpul persoanei (în acele cazuri când săvârşirea violenţei în familie presupune influenţarea directă infracţională asupra corpului victimei). De asemenea, ca obiect material al infracţiunii prevăzute la art. 201[1] Cod penal, pot să apară bunuri mobile sau imobile aparţinând victimei, care sunt sustrase, distruse, deteriorate etc.

Victimă a infracţiunii analizate poate fi oricare membru al familiei făptuitorului.

Prin membru al familiei, în sensul prevederilor art.3 alin.(2) lit. b) ale Legii nr.45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie răspunderii penale, precum şi potrivit 133[1] Cod penal, în sensul răspunderii penale, urmează a fi înţelese: *a) în condiţia de conlocuire:* persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii; şi b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

Latura obiectivă a infracţiunii de violenţă în familie are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acţiunea sau inacţiunea manifestată fizic sau verbal; 2) urmările prejudiciabile sub forma suferinţei fizice, vătămării ale integrităţii corporale sau a sănătăţii, suferinţei psihice ori a prejudiciului material sau moral; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

Reieşind din textul art. 2 al Legii nr. 45 din 01 martie 2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, faptele prejudiciabile de violenţă în familie, se concretizează în orice acţiune sau inacţiune, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare a unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alţi membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum şi contra proprietăţii comune sau personale.

Sub aspectul *laturii subiective,* instanţa conchide că inculpatul a acţionat cu vinovăţie în modalitatea intenţiei directe, conform dispoziţiilor art. 17 din Codul penal, întrucât a prevăzut rezultatul faptei sale, l-a urmărit şi a acceptat posibilitatea producerii lui prin săvârşirea faptei.

Or, instanţa remarcă că infracţiunea incriminată inculpatului este una intenţionată, iar conţinutul intenţiei rezultă din materialitatea faptei *(dolus ex re),* adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, iar din ansamblul mijloacelor de probă administrate şi a circumstanţelor de fapt şi de drept analizate *supra,* denotă anume prezenţa unei intenţii directe la săvârşirea infracţiunii de către inculpatul Rotari Vitali.

Subiectul infracţiunii în cauză este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii infracţiunii a atins vârsta de 16 ani. Subiectul infracţiunii are o calitate specială în raport cu victima infracţiunii: este membru al familiei victimei, iar conform materialelor cauzei Rotari Vitali şi Gangan Ira se aflau în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) şi locuiau împreună, fapt confirmat prin declaraţiile martorilor şi ale inculpatului.

Referindu-se la fenomenul violenţei în familie, instanţa de judecată urmează să reţină că prevenirea şi combaterea acestui flagel fac parte din politica naţională de ocrotire şi sprijinire a familiei şi reprezintă o importantă problemă de sănătate publică. Pentru consolidarea, ocrotirea şi sprijinirea familiei, pentru asigurarea respectării principiilor fundamentale ale legislaţiei cu privire la familie, recunoscând faptul că realizarea egalităţii de gen între femei şi bărbaţi constituie elementul-cheie în prevenirea

violenţei asupra femeilor, faptul că violenţa în familie afectează femeile în mod disproporţionat, dar şi faptul că şi copiii şi bărbaţii pot fi de asemenea victime ale violenţei, organele abilitate în acest sens sunt obligate să întreprindă toate măsurile legale şi necesare pentru a înlătura orice act de violenţă cu care a fost sesizat.

Respectiv instanţa de judecată constată că Rotari Vitali în raport cu concubina acestuia Gangan Ira, în condiţia conlocuirii lor la producerea faptei prejudiciabile, constituie subiect al infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal şi urmează a fi tras la răspundere penală pentru fapta constatată *supra.*

În acest fel, reiesind din analiza făcută mai sus, instanţa conchide că, în acţiunile intenţionate ale inculpatului Rotari Vitali se regăsesc elementele componenţei infracţiunii prevăzute la art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal și anume: violenta în familie, adică acţiunea intenţionată comisă de un membru al familiei în privinţa altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acţiuni violente, soldate cu vătămarea medie a integrităţii corporale sau a sănătăţii. Astfel, constatând că sunt întrunite condiţiile prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal, instanţa reţine că, dincolo de orice dubiu rezonabil, fapta există, a fost săvârşită de inculpat si constituie infracţiunea imputată, motiv pentru care instanţa va dispune condamnarea acestuia.

Cu privire la individualizarea pedepsei.

5. De către acuzatorul de stat Ion Mîrza, în dezbaterile judiciare a fost solicitată recunoasterea inculpatului Rotari Vitali vinovat de săvârsirea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) din Codul penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 180 ore.

Avocatul Constantin Mustea, care acționează în interesele părți vătămate a solicitat aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime maximă.

Apărătorul Vasile Furdui, care acţionează în interesele inculpatului Rotari Vitali a solicitat aplicarea unei pedepse cu muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime minimă.

La rândul său, inculpatul Rotari Vitali a subliniat în ultimul cuvânt faptul că îi pare rău de ce a făcut şi promite că nu va mai repeta.

Potrivit art.24 alin.(2) din Codul de procedură penală, instanţa judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii. În cazul săvârşirii unei infracţiuni, instanţa de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracţiune, având deplina libertate de acţiune în vederea realizării acestei operaţiuni, ţinând seama de regulile şi principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operaţiunii de individualizare a acesteia.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanţa va avea în vedere dispoziţiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea şi împrejurările în care a fost comisă infracţiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârşite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar şi circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează

răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) şi (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanţa de judecată menţionează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „*preţul*” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ţine cont şi de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (*adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri*), potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor

aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât şi cu situaţia personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

Privind gravitatea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal săvârşită de către inculpat, instanţa, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracţiunea, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor grave comise cu intenţie.

Instanţa de judecată reţine că infracţiunea comisă de către inculpatul Rotari Vitali face parte din capitolul infracţiunilor în domeniul familiei, care atentează la valori importante şi fundamentale în societate, precum apărarea relaţiilor sociale cu privire la solidaritatea familială pe de o parte, iar în subsidiar şi la relaţiile sociale cu privire la integritatea corporală.

Or, sănătatea persoanei denotă *a priori* o valoare fundamentală în societate, iar în cumul cu atentarea la un membru de familie, se aduce atingere şi relaţiilor de familie.

Totodată, instanţa de judecată reţine că Rotari Vitali a comis infracţiunea în lipsa circumstanţelor agravante prevăzute la art. 77 din Codul penal şi circumstanţelor atenuante prevăzute la art. 76 din Codul penal.

Instanţa mai subliniază că potrivit modului de aplicare a pedepsei prevăzut la art. 364^1 din Codul de procedură penală coroborat cu art. 80^1 din Codul penal, inculpatul care a recunoscut săvârşirea faptelor indicate în rechizitoriu şi a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare sau cu muncă neremunerată în folosul comunităţii, iar în acest caz, instanţa precizează că nu mai poate fi reţinută drept circumstanţă atenuantă faptul recunoaşterii vinovăţiei, pentru ce instanţa nu o poate aprecia drept o circumstanţă atenuantă şi concomitent, temeiuri pentru liberarea inculpatului Rotari Vitali de răspundere penală conform prevederilor art. 53 din Codul penal nu au fost stabilite.

În continuare, instanţa de judecată conchide că art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal stabileşte atât la data comiterii infracţiunii, cât şi în prezent o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunităţii de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

În acest mod, în speţă, limitele pedepsei pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal, după aplicarea prevederilor art. 80^1 alin. (1) din Codul penal se modifică pentru pedeapsa cu închisoarea *de la 3 luni, limita maximă fiind de 4 ani 6 luni*, iar pentru pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunităţii în cuantum *minim de 135 de ore şi cuantum maxim de până la 180 de ore.*

Respectiv, instanţa va aplica inculpatului pentru comiterea infracţiunii prevăzute de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal, ţinând cont de prevederile art. 364^1 din Codul de procedură penală şi a art. 80^1 alin. (1) din Codul penal o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 150 ore. Or, la stabilirea pedepsei instanţa reţine că pericolul social al infracţiunii săvârşite este unul sporit, or reieşind din

acţiunile ilicite ale inculpatului a avut loc o încercare de violare a integrităţii corporale a victimei, precum şi a persistat un risc real de atentare la viaţa acesteia, prin caracterul leziunilor provocate, dar şi a fost perturbată grav starea familiei.

Totodată, la stabilirea mărimii pedepsei instanța de judecată a ținut cont de faptul că, inculpatul are la întreținere un copil minor, la locul de trai se caracterizează negativ, a fost atras de două ori la răspundere contravențională în temeiul art.354 alin.(1) Cod contravențional, sancțiunea nefiind executată.

La fel, instanța de judecată constată că nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante în privința inculpatului de ai fi aplicată sancțiunea maximă prevăzută de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal, coroborat cu art. 80^1 alin. (1) din Codul penal.

Cu privire la cheltuielile judiciare.

6. În cadrul dezbaterilor judiciare acuzatorul de stat Ion Mîrza a solicitatat încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 de lei survenite în urma efectuării Raportului de expertiză judiciară nr. 202429D0206 din 13 august 2024, în care este indicat costul în cuantum de 320 de lei (f.d. 26-27).

Instanţa reţine în fapt că potrivit tabelului invocat în raportul de expertiză judiciară nr. 202429D0206 din 13 august 2024 (f.d.26-27), cheltuielile suportate cu ocazia efectuării examinării şi expertizării persoanei constituie suma de 320 lei, fiind autentificată prin semnătura expertului judiciar şi impresiunea ştampilei expertului judiciar Nicolae Rusu.

În drept, conform art. 229 alin.(1), (2) şi (3) din Codul de procedură penală, cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepţia sumelor plătite interpreţilor, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci cînd aceasta o cer interesele justiţiei şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor.

Potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) din Codul de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal.

Potrivit alin.(3) a aceleiaşi norme, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Alineatul (3) a normei indicate este o normă generală şi nu obligă statul să suporte cheltuielile, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acţiunilor organului de urmărire penală şi pentru a nu condiţiona termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părţile în proces.

Conform prevederilor art. 143 alin. (1), pct. 1) şi 6) din Codul de procedură penală, se statuează că cazurile când efectuarea expertizei este obligatorie se determină în situaţia determinarii gradului de gravitate şi a caracterului vătămărilor integrităţii corporale sau când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Astfel, ţinând cont de faptul că alin. (2) al art. 143 din Codul de procedură penală a fost abrogat prin Legea pentru modificarea si completarea unor acte legislative nr. 316, potrivit căruia „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat", solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpatul Rotari Vitali, în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare în mărime 320 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 202429D0206 din 13 august 2024 este considerată de instanţă ca fiind întemeiată şi va fi admisă.

În circumstanţele specifice cauzei date, instanţa a luat în considerare şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, în condiţia neadmiterii încasării unor cheltuieli de judecată prea mari din contul inculpatului (cauzele *Kreuz împotriva Poloniei (nr. 1)*, §§ 60-67; *Podbielski şi PPU Polpure împotriva Poloniei,* §§ 65-66; *Weissman şi alţii împotriva României, § 42 şi a contrario Reuther împotriva Germaniei (dec.)*), precum şi faptul că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil (cauza *Costin versus România*, hotărârea din 26 mai 2005; cauza *Străin şi alţii versus România*, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza *Petre versus România*, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.).

Prin urmare, raportând circumstanţele de fapt la prevederile legale, instanţa de judecată va admite cerinţa acuzatorului de stat privind încasarea din contul inculpatului Rotari Vitali a cheltuielilor judiciare în cuantum de 320 lei, suportate pentru efectuarea expertizei judiciare.

8. În contextul celor expuse şi a probelor cercetate sub toate aspectele, complet şi obiectiv, în conformitate cu prevederile articolului 67 şi 80^1 din Codul penal, articolelor 340, 364^1, 384-389, 392-395 şi 437 alin. (1) pct. 1^4) din Codul de procedură penală, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se recunoaşte vinovat Rotari Vitali Ivan de comiterea infracţiunii prevăzută de art. 201^1 alin. (2) lit.c) Cod penal şi se condamnă pentru fapta săvîrşită, stabilindu-i pedeapsa de 150 (una sută cincizeci) ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

Termenul de executare pedepsei în privinţa lui Rotari Vitali se va calcula din momentul rămânerii definitive a prezentei sentinţe.

În temeiul art. 67 alin. (2^2) din Codul penal, Rotari Vitali va semna un angajament prin care se obligă să se prezinte, în termen de 5 (cinci) zile de la momentul rămânerii definitive a hotărârii judecătoreşti, la organul de probaţiune în a cărui rază teritorială îşi are domiciliul.

Se informează Rotari Vitali că în baza art. 67 alin. (3) din Codul penal, în caz de eschivare cu rea-voinţă de la munca neremunerată în folosul comunităţii, pedeapsa se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 (patru) ore de muncă

neremunerată în folosul comunităţii, iar în acest caz, termenul închisorii poate fi mai mic de 3 (trei) luni.

Controlul asupra comportării şi executării de către Rotari Vitali a pedepsei stabilite prin prezenta sentinţă, se pune în obligaţia organului de probaţiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

Se încasează de la Rotari Vitali Ivan în beneficiul statului suma de 320 (trei sute douăzeci) lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Sentinţa este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Bălţi în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din momentul pronunţării integrale a acesteia.

Preşedintele şedinţei,
judecător **Eugeniu Russ**